Curacha Adhmaid

Déanann an Churach Adhmaid, le 67 sampla, suas 13% de líon iomlán an iniúchta. Ba dheacair an critéar a bhaineann le haois (a bheith níos sine ná 25 bliain d'aois) a chur i bhfeidhm go dian ar an gCurach Adhmaid, mar gheall ar chomh flúirseach is atá sí, rud ann féin atá mearbhlach, ag gach uile ché agus chuan, go háirithe i gConamara Theas. Is dócha go bhféadfaí figiúr sna céadta a lua le líon iomlán na gCurach Adhmad i gContae na Gaillimhe agus is le déanaí a rinneadh go leor díobh sin.

Trálaeir, Báid Leathdheice agus Báid Iascaigh

Is ionann líon iomlán na mBád Leathdheice [42], Trálaeir [9] agus Báid Iascaigh eile [18], le chéile agus 69 nó 13.5% den iomlán. Léiríodh, le hanailís ar bháid iascaireachta níos sine ná 25 bliain d'aois cláraithe i nGaillimh a rinneadh le linn an iniúchta, roinnt mhaith nár thángthas orthu sa suirbhé. D'fhéadfadh gur tharla sé sin mar go raibh siad ag iascach i gcontaetha eile nó nach raibh siad ar snámh nó ar chúinsí eile. Ar an dóigh chéanna, tá roinnt de na báid iascaireachta san iniúchadh cláraithe i gcontaetha eile ach lonnaithe i gCo. na Gaillimhe. Tá sampla réasúnta ionadaíoch de na cineálacha báid sin taifeadta agus na fachtóirí sin á gcur san áireamh.

Is fiú trácht a dhéanamh ar chúpla fo-ghrúpa ar leith laistigh de rangú na mBád Iascaireachta. Tá roinnt de na báid 'Ros' agus 'Ard', trálaeir 50 troigh agus 55 troigh na 1950í agus 1960í, i ngrúpa na dTrálaer. Tá Báid Ghliomach BIM agus cineálacha comhchosúla i rannóg na mBád Iascaigh – lena n-áirítear na báid 'Gael Linn' – a bhfuil go leor díobh tréigthe agus ag lobhadh agus is féidir teacht ar roinnt de na báid 'Béal' BIM i gcatagóir na mBád Leathdheice. Is iad na Báid Leathdheice, ag 42, a dhéanann suas an líon is mó de na báid iascaireachta mheánmhéide cois cladaigh de chuid Contae na Gaillimhe.

Naibithe agus Zúlúnna

Thángthas ar cúig [5] shampla de na báid iascaireachta atá tábhachtach ó thaobh na staire de, lena n-áirítear an *Topaz,* a rinne muintir Skinner as Dún na Séad, atá ar cheann den bheagán Naibí de dhéantús na hÉireann atá fós againn.

Dreidirí Oisrí

Is ionann na Dreidirí Oisrí, le 34 bád, agus 6.5% de líon iomlán na mbád. Tugtar briseadh síos de na cineálacha éagsúla i dTábla 4 thíos.

Tábla 4: Líon na gcineálacha Dreidirí Oisrí

Dreidirí Oisrí			
Flat	Geolta	Curach	Eile
1	13	16	4

Tá an Dreidire Oisrí Réthónach cois cladaigh (nó *Galway Bay Flat*), mar a bhí, imithe uile, gan ach sampla amháin [1] atá á stóráil anois. Thángthas ar thrí cinn déag [13] de shamplaí den Gheolta Dreideála Oisrí, a cuireadh in oiriúint ón mBád Iomartha. Thángthas ar sé cinn déag [16] de shamplaí den Churach Dreideála Oisrí, a tháinig ón gCurach Adhmaid. Liostaítear na Curacha agus na Geolta Dreideála Oisrí sin mar chineálacha báid ar leith seachas na cineálacha báid as a ndearnadh iad a oiriúnú.

Báid Locha

Is iad Báid Locha Loch Coirib, cé go bhfuil siad i mbaol ó bháid GRP, an tríú bád is líonmhaire ag 56, nó 11% de líon iomlán an iniúchta. Cé gur thángthas ar cheann nó péire ar Loch Riach, Loch Deirgeirt agus áiteanna eile, níor thángthas ar aon bhád locha oidhreachta ar aon loch eile i gConamara: Loch na Fuaiche, Loch Fidh, Loch na Coille Móire, Loch Eidhneach, Loch Dhoire an Chláir, Loch Bhaile na hInse agus na lochanna in aice an Tí Dhóite agus Sraith Salach.

Báid na Sionainne

Rinneadh líon beag de Bháirsí Canála [6] agus Cúrsóirí na Sionainne [13] a thaifeadadh. Cé gur cuid thábhachtach de chultúr sleasabhann na Gaillimhe iad na cineálacha bád tábhachtacha seo is beag an líon díobh atá lonnaithe ar thaobh Cho. na Gaillimhe den tSionainn. Thángthas ar roinnt samplaí [8] de chineál báid oidhreachta tábhachtach eile, punta Clinse na Sionainne, a bhí i ndroch-chaoi tríd is tríd.

Luaimh

Rinneadh roinnt mhaith Luamh [27], ar féidir iad a rangú mar bháid oidhreachta, agus atá lonnaithe den chuid is mó i gcumann seolteoireachta de chuid na Gaillimhe i Rinn Mhíl, a thaifeadadh.

Ilghnéitheach

Áirítear, i measc nithe eile, báid lomáin, báidíní seoil, báid farantóireachta agus mótarshoithí tráchtála eile sa chatagóir bheag Ilghnéitheach [10 bád].

Analysis (Size & Condition)

Length of Open Boats

As well as being interesting for their content Tables 5, 6 and 7 show how the database, which forms part of the audit, can be used to analyse and present results using the data in the different fields. Table 5 'Length of Open Boats' shows the variation in length graphically, with the favoured length of 18 feet for such boats clearly evident. This is probably a reflection of their use as working boats. A group of shorter lake boats would include some of the smaller punts while a number of larger *Curachaí Adhmaid* shows the adaptation of this versatile boat to propulsion by outboard motor.

Length of Fishing Boats

The dominance of the Half-Deckers, as shown in Table 6, is reflected in the concentration of the majority of boats in this category in the range 25 – 35 feet. The small grouping in the higher size range would be Trawlers that fall within the definition of heritage boats.

Condition of Boats

Considering that the audit was limited to boats more than 25 years old and had no stipulation that boats should be seaworthy – some boats included were little more than wrecks – the overall picture, as shown on Table 7, must be seen as encouraging. A number of features stand out: the *Curachaí GRP* as a type are in very good shape, especially when contrasted with the *Curachaí Canbháis*. The *Báid Mhóra* are uniformly 'good or 'excellent' while the *Leathbháid* present a more varied picture. The large fleet of *Gleoiteoga* covers the whole spectrum of condition, with the balance in favour of the better-maintained boats. The *Báid Iomartha,* however, and to a lesser extent, the *Púcáin* are a definite cause for concern. The *Curachaí Adhmaid* and Lake Boats seem to be reasonably well maintained. Of the Fishing Boats, including the Oyster Dredgers, only the Half-Deckers are seen to be in reasonable condition. However if the database is analysed in more detail it will show, for instance, that the *Báid Iascaigh* condition figures are biased by the inclusion of a number of boats like the BIM Lobster Boats and related types, most of which are now derelict. Likewise a more detailed analysis of the Oyster Dredgers will show that seven [7] of the Yawls are rated 'excellent'.

Anailís (Méid agus Riocht)

Fad na mBád Oscailte

Chomh maith le bheith ina n-ábhar spéise mar gheall ar a bhfuil iontu, léirítear, sna Táblaí 5, 6 agus 7, an tslí a bhféadfar an bunachar sonraí, atá mar chuid den iniúchadh, a úsáid chun anailís a dhéanamh ar thorthaí agus iad a thaispeáint trí na sonraí sna réimsí éagsúla a úsáid. Léirítear i dTábla 5 'Fad na mBád Oscailte' an éagsúlacht i bhfad, go grafach, agus tá sé soiléir le feiceáil gurbh é 18 dtroithe an fad ba rogha le daoine do bháid den chineál sin. Is dócha gur léiriú é sin go bhfuil siad in úsáid mar bháid oibre. Bheadh roinnt de na puntaí níos lú san áireamh ar na báid locha níos giorra agus léiríonn roinnt de na Curacha Adhmaid atá níos mó go bhféadfaí na báid ilúsáideacha sin a chur in oiriúint lena dtiomáint ag inneall transaim.

Fad na mBád Iascaireachta

Léirítear ceannas na mBád Leathdheice, mar is léir i Tábla 6 agus raon formhór na mbád sa chatagóir seo idir 25 troigh agus 35 troigh. Is Trálaeir a thagann faoin sainmhíniú de bháid oidhreachta a bheadh i ngrúpa beag sa raon méide is mó.

Riocht na mBád

Ós rud go raibh an t-iniúchadh teoranta do bháid a bhí níos sine ná 25 bliain d'aois agus nach raibh aon choinníoll ann go gcaithfeadh báid a bheith inseolta – bhí roinnt bád san áireamh arbh éigin a bhféadfaí báid a thabhairt orthu níos mód – caithfear féachaint ar an léargas iomlán, mar a léirítear i dTábla 7, mar ábhar misnigh. Tá roinnt gnéithe ina n-ábhar suntais. Tá na Curacha GRP, mar chineál báid, ag déanamh go han-mhaith, go mórmhór nuair a chuirtear i gcomparáid leis na Curacha Canbháis iad. Tríd is tríd, tá na Báid Mhóra ag déanamh 'go maith' nó go 'sármhaith' ach tá an scéal níos éagsúlaí i gcás na Leathbhád. Clúdaíonn flít mór na nGleoiteog an speictream ar fad maidir le riocht, ach tá siad i riocht maith den chuid is mó. Ach, mar thoradh ar an anailís seo, is ábhar imní cinnte iad na Báid Iomartha, agus ábhar imní níos lú iad na Púcáin. De réir dealraimh tá na Curacha Adhmaid agus na Báid Locha á gcothabháil go réasúnta maith. Is léir nach iad ach na Báid Leathdheice, as na Báid Iascaireachta, lena n-áirítear na Dreidirí Oisrí, atá i riocht réasúnta. Mar sin féin, má dhéantar anailís níos mionsonraithe ar an mbunachar sonraí, léirítear mar shampla, go bhfuil na figiúirí a bhaineann le riocht na mBád Iascaigh claonta mar go bhfuil roinnt bád ar nós Báid Ghliomach BIM agus cineálacha báid mar sin curtha san áireamh, agus tá a bhformhór sin tréigthe anois. Ar an dóigh chéanna, léireofar le hanailís níos mionsonraithe ar na Dreidirí Oisrí go dtugtar rátáil 'sármhaith' do seacht gcinn [7] de na Geoltaí.

Table 5: Length of Open Boats
Tábla 5: Fad na mBád Oscailte

Curachaí Adhmaid	14	0 0
	15	
	16	
	17	0
	18	0 0 0 0 0 0 1 2 3 3 3 3 3 3 6 6 6 6 6 6 7 9 9 9 10
	19	0 0 0
	20	0 0 a a
	21	0 6
	22	
	23	a
Curachaí	14	
	15	
	16	a
	17	a a a a a
	18	0 1 11 6 6 6 6 a a a a a a a a a a a a a a a a a a
	19	0 0 0 0 0 6 6 6 6 a
	20	a a
	21	4
	22	
	23	0
Lake Boats	14	0
	15	0 0 0 0 1 3 3 8
	16	0 0 0 0 6
	17	0 0 0 6 8
	18	0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 6 a
	19	0 0 0 0 0 0 0 0 8
Oyster Dredgers	14	
	15	0 6
	16	6 6 a
	17	0 8 6
	18	0 0 0 0 0 0 0 6 6 8 a
	19	0 0 0 0
	20	0 0 0 4 6 9 a
	21	0
Shannon Clinkers	14	6
	15	
	16	
	17	a a
	18	0 0 2 a

14 | 0 = 14 feet 0 inches
a = approximately

Table 5:
Comparison of lengths (in feet) in the four main small boat categories, showing the favoured dimension at 18 – 19 feet. Each number on the right of the axis represents an individual boat.

Tábla 5:
Comparáid d'fhaid (i dtroithe) sna ceithre phríomhchatagóir de bháid bheaga, ina léirítear an toise ba rogha le daoine ag 18 – 19 dtroithe. Seasann gach uimhir ar thaobh na láimhe deise den ais do bhád aonair.

Table 6: Length of Fishing Boats
Tábla 6: Fad na mBád Iascaireachta

Feet	
20 – 24	H H H H H H B B
25 – 29	H H H H H H H H H H B B B B B B B B B B B
30 – 34	H H H H H H H H H H H B
35 – 39	H H H H H B N N N T
40 – 44	H
45 – 49	N N T
50 – 54	T T
55 – 59	T T T
60 – 64	
65 – 69	
70 – 74	T

H = Half-Decker
B = Bád Iasc
N = Nobby, Zulu
T = Trawler

Table 6:
Range of lengths (in feet) of different types of Bád Iascaigh.
(Each letter represents a boat).

Tábla 6:
Réimse fad (i dtroithe) na gcineálacha éagsúla Bád Iascaigh.
(Seasann gach litir do bhád).

Table 7: Condition of Boats
Tábla 7: Riocht na mBád

Curach Chanbháis	P P P P P P F F F	G G G G G G G G G G G G G E E
Curach GRP	P P	G G G G G G G G G G G G G G G G G G G E E E E E E E E
Bád Mór		G G G E E E
Leathbhád	P P F F	G G E E
Gleoiteog	P P P P P P P P P P F F F	G G G G G G G G G E E E E E E E E E E E E
Púcán	P P P P F F	G E E E E
Bád Iomartha	P P P P P P P P P P P P P P P P F F	E E E E
Curach Adhmaid	P P P P F F F F F F F F	G G G G G G G G G G G G G G G G G G G E E E E E E E E E
Bád Iascaigh	P P P P P P P P P P P P F F F F	G
Trawler	P F F	G G
Half-Decker	P P P P F F F F F F F F	G G G G G G G G G G G G G E E E E E E E E E E E
Nobby/Zulu	P	G G G E
Oyster Dredger (Curach)	P P P P F F F F	G G G G G G G E
Oyster Dredger (Flat)	P	
Oyster Dredger (Yawl)	P P P P F F	G G G G G E E
Oyster Dredger (Other)	P P	G G
Lake Boat	P P P P P F F F F F F F F	G G G G G G G G G G G G G G E E E E E E E E E E E E E E E E E E E E E E E E E E E E E E E
Shannon Clinker	P P P P F F F	G
Canal Barge		G G G G G G
Motor Cruiser	F F	G G G G G G G G G G
Yacht	P F F F F F	G G G G G G G G G G G G G G G G G G E E E
Miscellaneous	P P P P P F	G G E

Each letter represents a boat. **P** = Poor, **F** = Fair, **G** = Good, **E** = Excellent
Seasann gach litir do bhád. **P** = Go Dona, **F** = Réasúnta, **G** = Maith, **E** = Sármhaith

Maps
Léarscáileanna

Appendix 3: Maps Aguisín 3: Learscáileanna

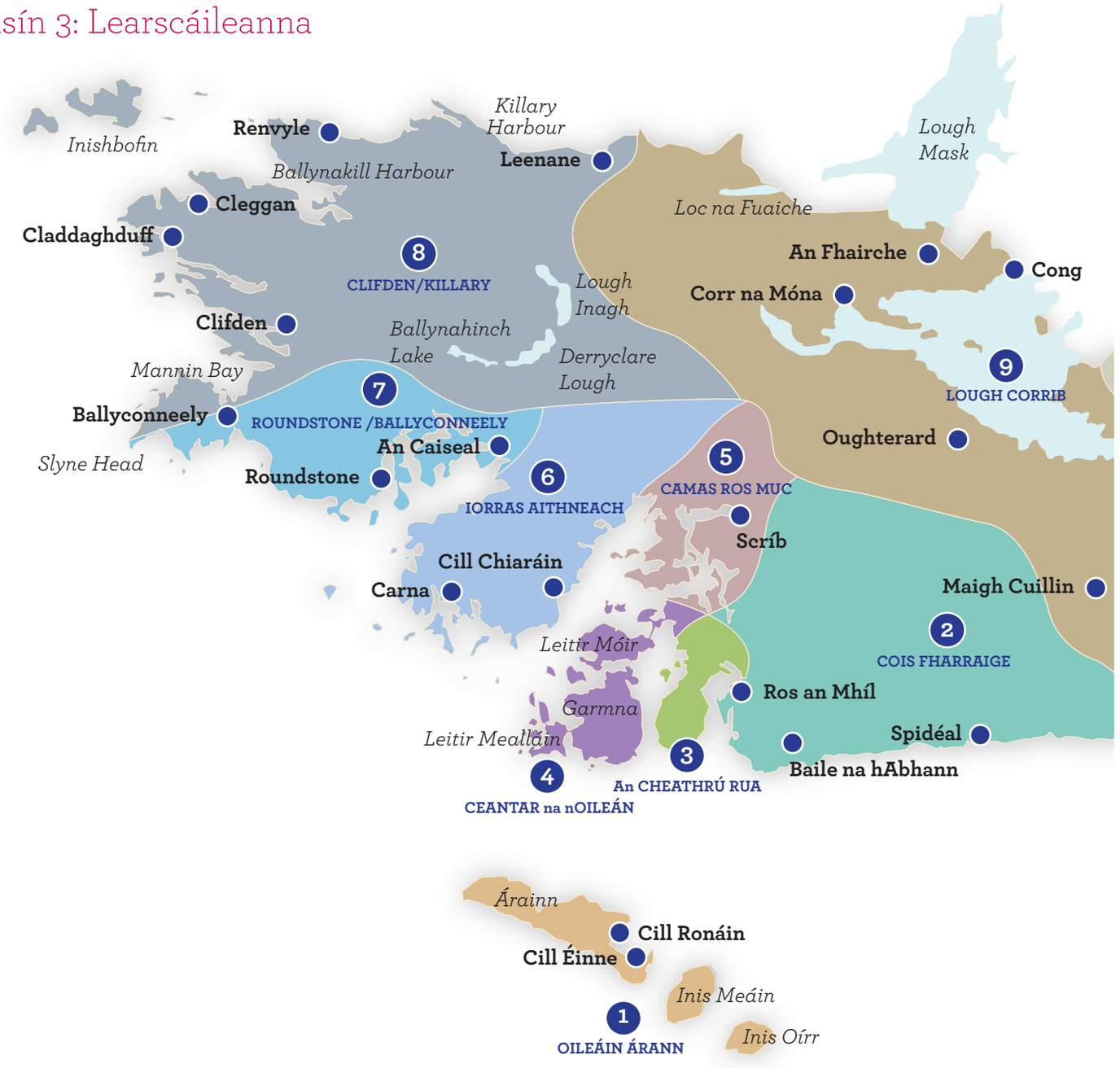

1 Oileáin Árann
2 Cois Fharraige
3 An Cheathrú Rua
4 Ceantar na nOileán
5 Camas Ros Muc
6 Iorras Aithneach
7 Roundstone/Ballyconneely
8 Clifden/Killary
9 Lough Corrib
10 North Galway/Tuam
11 River Suck
12 River Shannon
13 Kinvara/Oranmore

Milltown
Tuam
Ballygar
Headford
Mount Bellew
10
NORTH GALWAY/TUAM
11
RIVER SUCK
Derrycahill
Eanach Dhúin
Ahascragh
River Suck
Monivea
Baile Chláir
Ballinasloe
Galway
Shannonbridge
Oranmore
Bearna
Clonfert
Clarinbridge
Shannon Harbour
Kilcolgan
Loughrea
Eyrecourt
Banagher
13
KINVARA/ORANMORE
With Area 8, Lough Corrib
12
RIVER SHANNON
Kinvara
River
Shannon
Portumna
Gort
Lough
Derg

1. Oileáin Árann

2. Cois Fharraige

3. An Cheathrú Rua